

Template precontractuele informatieverschaffing voor de financiële producten bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en in artikel 6, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn

Productnaam: Stichting Pensioenfonds voor de Architectenbureaus
Identificatiecode juridische entiteiten (LEI): 5493007PYLOJEXV2U856

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

Ja

Nee

Dit product zal minimaal de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** doen: ___%

in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

Dit product zal minimaal de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** doen: ___%

Dit product **promoot ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan is, zal het een minimum van ___% duurzame beleggingen hebben

met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

met een sociale doelstelling

Dit product promoot E/S-kenmerken, maar zal niet duurzaam beleggen.

Welke ecologische en/of sociale kenmerken promoot dit financiële product?

Stichting Pensioenfonds voor de Architectenbureaus (PfAB) promoot de volgende ecologische en sociale kenmerken:

1. Niet bijdragen aan controversieel gedrag en activiteiten door middel van uitsluitingen

PfAB sluit beleggingen uit die niet passen bij haar beleggingsbeleid. Dit is het geval indien sprake is van betrokkenheid door bedrijven bij controversiële wapens (chemische wapens, biologische wapens, landmijnen, clustermunities, witte fosfor, nucleaire wapens en verarmd uranium), tabak, mijnbouw van thermische kolen- en teerzanden, zeer ernstige schendingen van internationale standaarden of indien is gebleken dat actief aandeelhouderschap bij bedrijven niet tot de gewenste gedragsverandering leidt. Daarnaast worden staatsobligaties

van landen die onderworpen zijn aan bepaalde sancties door de VN Veiligheidsraad en/of Europese Unie uitgesloten van belegging.

2. Bedrijven stimuleren in lijn te handelen met internationale verdragen en gedragscodes
PfAB ziet engagement (in gesprek gaan met ondernemingen) en stemmen als belangrijke instrumenten voor een verantwoorde invulling van de beleggingsactiviteiten en gaat actief met bedrijven het gesprek aan om naleving van de VN Global Compact en de VN Guiding Principles te stimuleren.

3. Beperking van klimaatverandering

PfAB heeft ten aanzien van klimaatverandering doelstellingen geformuleerd om de CO₂-intensiteit van de portefeuille in lijn brengen met de internationale afspraken van het Akkoord van Parijs. PfAB zal het pad naar een klimaat neutrale portefeuille uitwerken. Voor een aantal delen van de beleggingsportefeuille, namelijk aandelen, bedrijfsobligaties en high yield bedrijfsobligaties is de aanpak uitgewerkt.

Daarnaast gaat PfAB middels actief aandeelhouderschap (engagement en stemmen), via haar engagementprovider, de dialoog aan met ondernemingen ten aanzien onder meer klimaatverandering.

4. Duurzaam vastgoed en gebouwde omgeving

PfAB heeft gekozen voor vastgoedbeheerders die zich inspannen om bestaande vastgoedportefeuilles te verduurzamen, nieuwe projecten op duurzaamheid beoordeelt, oog heeft voor de positie van sleutelberoepen op huurmarkt en transparant is over het proces hieromtrent. Daarnaast heeft PfAB gekozen voor een hypotheekbeheerders die zich inspant om hypotheeknemers tot duurzame keuzes te bewegen. De hypotheekbeheerders doen dit enerzijds door zogeheten groene hypotheek aan te bieden, en anderzijds hypotheeknemers te informeren over verduurzaming van hun huis.

Op het niveau van de gehele portefeuille van het pensioenfonds is geen referentiebenchmark aangewezen voor het monitoren van de verwezenlijking van de ecologische en/of sociale kenmerken die worden gepromoot. Voor delen van de beleggingsportefeuille, zoals de aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuilles, zijn wel referentiebenchmarks met een CO₂-reductiedoelstelling aangewezen.

- ***Met welke duurzaamheidsindicatoren wordt de verwezenlijking van elk van de door dit financiële product gepromote ecologische of sociale kenmerken gemeten?***

Niet bijdragen aan controversieel gedrag en activiteiten door middel van uitsluitingen

- Aantal beleggingen in uitgesloten bedrijven en landen

Bedrijven stimuleren in lijn te handelen met internationale verdragen en gedragscodes

- Aantal bedrijven waarmee de engagement provider namens PfAB in een engagementtraject zit
- Aantal engagementtrajecten waarmee mijlpalen zijn behaald ten aanzien van een verbetering van gedrag van bedrijven

**Duurzaamheids-
indicatoren** meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot, worden verwezenlijkt.

Beperking van klimaatverandering

- CO2-intensiteit van de aandelenportefeuille (weighted average carbon intensity)
- CO2-intensiteit van de bedrijfsobligatieportefeuille (weighted average carbon intensity)
- Carbon footprint van de hoogrentende bedrijfsobligatieportefeuille ten opzichte van de benchmark

Duurzaam vastgoed en gebouwde omgeving

- Percentage vastgoedfondsen waarin PfAB belegt met een Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB) score van 4 of 5 sterren
- Percentage hypotheekfondsen waarin PfAB belegt die ecologische en/of sociale kenmerken promoot

Houdt dit financiële product rekening met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

- Ja
- Nee

PfAB neemt niet alle belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Deze zijn gedefinieerd in de wet en kunnen door pensioenfondsen zelf worden aangevuld. PfAB neemt de volgende ongunstige effecten wel mee:

- Broeikasgas emissies ondernemingen;
- CO2-voetafdruk ondernemingen;
- Broeikasgasintensiteit ondernemingen;
- Blootstelling aan bedrijven actief in de fossiele brandstofsector;
- Aandeel in verbruik en productie van niet-hernieuwbare energie;
- Intensiteit energieverbruik per klimaatsector met hoge impact;
- Schendingen van UN Global Compact-principes en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen;
- Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens);
- Landen waarin is geïnvesteerd die onderworpen zijn aan sociale schendingen.

Voor de overige belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren heeft PfAB nog geen beleid. Dit betreft:

- Activiteiten met negatieve effecten op biodiversiteitsgevoelige gebieden;
- Water emissies;
- Ratio gevaarlijk afval;
- Gebrek aan processen en nalevingsmechanismen om de compliance van de UN Global Compact-principes en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen te controleren;
- Genderdiversiteit van het bestuur van ondernemingen;
- Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen;
- Broeikasgasintensiteit landen waarin belegd is;

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

- Blootstelling van onroerend goed aan fossiele brandstoffen via onroerend goed;
- Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva.

Vanuit wetgeving is het nog onduidelijk of PfAB op basis van het huidige beleid kan aangeven dat het de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren meeneemt nu dit slechts deels het geval is. Zodra blijkt dat dit mag of zodra er op deze onderwerpen beleid is opgesteld, zal PfAB aangeven dat zij wel de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren meeneemt.

De beleggingsstrategie stuurt beleggingsbeslissingen op basis van factoren als beleggingsdoelstellingen en risicotolerantie.

Welke beleggingsstrategie hanteert dit financiële product?

PfAB heeft tot doel om te zorgen voor een goed en betaalbaar collectief pensioen. PfAB wil dat de deelnemers nu en zeker ook na hun pensionering kunnen genieten van hun pensioen in een leefbare wereld. PfAB ziet dat als een maatschappelijke rol. Een leefbare wereld die toekomst biedt voor mens en milieu. De volgende instrumenten kunnen worden ingezet:

Uitsluiten

Naast de wettelijke uitsluitingen belegt PfAB niet in een aantal productgroepen die niet bij PfAB passen. Voor bedrijven die deze producten maken, is engagement niet het meest geëigende instrument om onze betrokkenheid via ons minderheidsbelang te beëindigen. Voor deze bedrijven kiezen we dan ook voor directe uitsluiting.

Engagement

Middels engagement gaat PfAB, via haar engagement provider, de dialoog aan met ondernemingen ten aanzien van klimaatverandering en het gedrag van bedrijven in relatie tot de principes van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen. In geval van onvoldoende voortgang kan PfAB over gaan tot uitsluiting.

Stemmen

Een van de belangrijkste rechten van een aandeelhouder is het stemrecht. Onze vermogensbeheerder gebruikt het stemrecht om een bijdrage te leveren aan goed ondernemingsbestuur. Ze stemt hiervoor geregeld op aandeelhoudersvergaderingen. Daarbij wordt ook gelet op voorstellen op milieu- en sociaal gebied om tot verbeteringen te komen. Ondernemingen en markten worden met het stemrecht aangesproken op hun beleid en activiteiten op het gebied van mensenrechten, klimaatverandering en ondernemingsbestuur.

ESG integratie

Daarnaast worden ESG aspecten meegewogen in de beleggingsresultaten. De richtlijnen ten aanzien van het maatschappelijk verantwoord beleggen worden verwerkt in de verschillende restricties zoals die worden aangehouden voor de verschillende beleggingen die het pensioenfonds voert. De aanpak verschilt tussen de verschillende soorten portefeuilles. In het algemeen wordt ESG data gebruikt om tot een beleggingsbeslissing te komen, wordt ESG opgenomen in de benchmark of worden ESG prestaties meegenomen in de beoordeling en selectie van vastgoed- of hypotheekbeheerders. Voor de aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuilles worden benchmarks met een CO₂-reductiedoelstelling gehanteerd. Deze benchmarks verhogen het gewicht naar bedrijven die een positieve bijdrage hebben aan de klimaattransitie en bedrijven die een CO₂-

reductiestrategie hebben geformuleerd. Voor de hoogrentende bedrijfsobligatieportefeuille wordt belegd om een lagere carbon footprint dan de benchmark te behalen.

- ***Welke bindende elementen van de beleggingsstrategie zijn bij het selecteren van de beleggingen gebruikt om alle ecologische of sociale kenmerken te verwezenlijken die dit financiële product promoot?***

PfAB belegt in overeenstemming met haar geïntegreerde MVB-beleid. Uit dit beleid volgen een aantal bindende elementen:

Niet bijdragen aan controversieel gedrag en activiteiten door middel van uitsluitingen

- Bedrijven worden uitgesloten ingeval van betrokkenheid bij:
 - Controversiële wapens
 - Tabak
 - Zeer ernstige schenders van de VN Guiding Principles en de VN Global Compact standaarden
 - Mijnbouw van thermische Kolen- en teerzanden

Bedrijven worden uitgesloten als de omzet uit deze activiteiten boven bepaalde drempelwaardes uitkomen. De gehanteerde drempelwaardes zijn op de website opgenomen.

- Daarnaast worden staatsobligaties van landen onderworpen aan sancties door de VN Veiligheidsraad en/of Europese Unie uitgesloten.

Beperking van klimaatverandering

- Voor de aandelenportefeuilles en bedrijfsobligatieportefeuille zijn de benchmarks aangepast om CO2-reductie na te streven. De CO2-reductiedoelstelling is -30%, gevolgd door -7% op jaarbasis om in 2050 op net-zero uit te komen.
- De hoogrentende bedrijfsobligatieportefeuille heeft een 30% lagere carbon footprint dan de benchmark.

Duurzaam vastgoed en gebouwde omgeving

- Voor vastgoedbeheerders en hypotheekbeheerders gelden de volgende criteria:
 - Ondertekenaar UN PRI
 - Net Zero commitment door de beheerder
 - SFDR artikel 8 classificatie
 - Fonds heeft een ESG beleid met bijbehorende rapportages
- Aanvullend dienen vastgoedbeheerders te participeren aan de GRESB en de beheerde vastgoedportefeuilles dienen minimaal een GRESB-rating van 4 of 5 sterren te hebben.

- **Met welk toegezegd minimumpercentage wordt de ruimte voor in overweging te nemen beleggingen beperkt vóór de toepassing van die beleggingsstrategie?**

0%, omdat PfAB niet op voorhand een bepaald percentage van het beleggingsuniversum uitsluit.

- **Wat is het beleid om praktijken op het gebied van goed bestuur te beoordelen voor de ondernemingen waarin is belegd?**

Voor het beoordelen van praktijken op het gebied van goed bestuur van de bedrijven worden internationale verdragen en gedragscodes gehanteerd: “Global Compact” en “Guiding Principles on Business and Human Rights” van de Verenigde Naties. Bedrijven met de laagste score bij de screening op compliance met een van deze of beide internationale standaarden worden uitgesloten. Dit zijn de minimale beleidsrichtlijnen voor de fundamentele verantwoordelijkheden van bedrijven op het gebied van mensenrechten, arbeidsrechten, het milieu en anti-corruptiemaatregelen.

Praktijken op het gebied van **goed bestuur** omvatten goede management-structuren, betrekkingen met werknemers, personeelsbeloning en naleving van de belastingwetgeving.

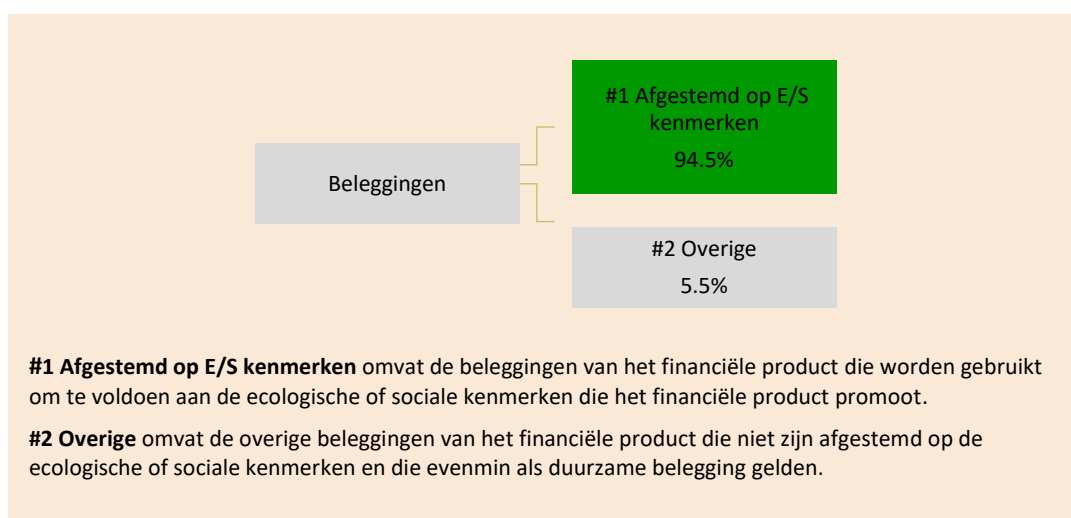
Welke activa-allocatie is er voor dit financiële product gepland?

PfAB promoot ecologische en sociale kenmerken zonder dat het een duurzame beleggingsdoelstelling nastreeft. PfAB maakt geen minimumallocatie naar duurzame beleggingen in de zin van SFDR of beleggingen in ecologisch duurzame activiteiten in de zin van de Taxonomie Verordening. Het overgrote deel van de beleggingen van PfAB is afgestemd op de ecologische en of sociale kenmerken. Deze beleggingen hebben betrekking op aandelen, bedrijfsobligaties, beleggingen in vastgoed en staatsobligaties. De overige beleggingen zijn niet afgestemd op deze kenmerken en zijn belegd in derivaten of liquide middelen. Daarvoor gelden geen ecologische of sociale minimumwaarborgen. De strategische allocatie naar deze overige beleggingen is 5,5% maar de feitelijke allocatie kan daar vanaf wijken.

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het Aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeven.

- **Hoe worden met het gebruik van derivaten de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die het financiële product promoot?**

PfAB belegt in derivaten, maar deze derivaten worden niet gebruikt om te voldoen aan de gepromote ecologische of sociale kenmerken.

In hoeverre zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling minimaal op de EU-taxonomie afgestemd?

0%. PfAB committeert zich niet aan duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die zijn afgestemd op de EU-taxonomie. Daarom is op dit moment het streven dat 0% van de beleggingen duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie zijn. Alhoewel klimaatmitigatie een belangrijk onderwerp is voor PfAB heeft ze nog geen commitment op basis van de EU-taxonomie opgenomen in het beleid. PfAB stuurt momenteel op dit onderwerp o.a. door middel van een CO2-reductiedoelstelling voor aandelen en uitsluitingen. PfAB houdt de ontwikkelingen ten aanzien van de EU-taxonomie wel goed in de gaten en zal haar aanpak heroverwegen zodra zij meent dat een commitment helpt bij het bereiken van haar ambities op het gebied van het mitigeren van klimaatverandering.

● Belegt het financiële product in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen¹?

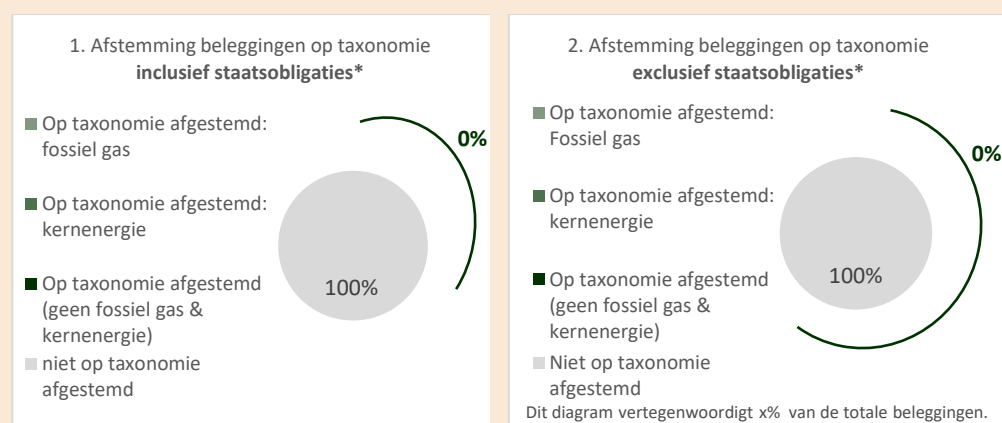
Ja:

In fossiel gas

In kernenergie

Nee

De twee onderstaande diagrammen geven in het groen het minimumpercentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.*

* In deze diagrammen omvat "staatsobligaties" alle blootstelling aan overheden.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling op hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer. **Faciliterende activiteiten** maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissie-niveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

¹ Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

- **Wat is het minimaandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?**

0%, omdat PfAB zich niet heeft gecommitteerd aan duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

- **Welke beleggingen zijn opgenomen in “#2 Overige”? Waarvoor zijn deze bedoeld en bestaan er ecologische of sociale minimumwaarborgen ?**

De beleggingen die zijn opgenomen in #2 Overige zijn de belegging in derivaten en liquide middelen. Daarvoor gelden geen ecologische of sociale minimumwaarborgen. Derivaten worden gebruikt om grote financiële risico's mee af te dekken. Liquide middelen worden gebruikt om te kunnen voldoen aan aangegane verplichtingen, zoals margin calls en pensioenuitkeringen.

- **Waar kan ik online meer specifieke informatie over dit product vinden?**

Meer specifieke informatie over dit product vindt u op deze webstie:

<https://www.architectenpensioen.nl/over-ons/verantwoord-beleggen/alle-beleggingsdocumenten.aspx>